

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI : NÚM. 62

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 22 de Mars 1924

Redacció i Administració
Murta, 5. - Inca.

ES DE JUSTÍCIA

Hem rebut del senyor Batle d'Inca, don Miquel Pujades, la següent exposició adreçada al President del Directori, que insertam en nostres columnes, malgrat el poc lloc de que disposem, per considerar-la de molt d'interés per Inca i per Mallorca.

Exmo Señor:

D. Miguel Pujadas Ferrer, Alcalde constitucional de la ciudad de Inca, y D. Rafael Ferriol Florit, Alcalde de la villa de Sineu, en nombre y representación de los respectivos Ayuntamientos que tienen la honra de presidir, a V. E. respetuosamente acuden y exponen:

Que en el año mil novecientos quince, el entonces Jefe de Telégrafos de esta providencia, el inolvidable D. Miguel Zornoza, gloria del Cuerpo, en su afán de mejorar los servicios de comunicaciones, ideó la instalación en una red telefónica que denominó «RED URBANA INSULAR DE MALLORCA», mediante la cual quedarían unidos todos los pueblos de la Isla con la Capital, por medio de su red urbana. Para la realización de tan útil como hermoso proyecto solicitó el apoyo de todos los Ayuntamientos de Mallorca, quiénes se lo ofrecieron incondicional y sin regateos, haciendo sacrificios superiores a su disponibilidad económica, prueba de la favorable acogida que tuvo el proyecto y de los beneficios que se esperaban del mismo.

Presentado el proyecto a la Dirección General de Correos y Telégrafos, surgieron dificultades para su aprobación por no encajar en los moldes de los preceptos reglamentarios, lo cual motivó un viaje a Madrid de su autor D. Miguel Zornoza, para

informar verbalmente sobre aquél. Tan lógicos y contundentes debieron ser los argumentos aducidos y tan visibles los beneficios del proyecto presentado, que la Dirección General aprobó en absoluto el proyecto de instalación de la RED URBANA INSULAR DE MALLORCA; repetimos esta denominación, para que se vea claramente que no se aprobó una red de una población determinada, sino la de todos los pueblos de Mallorca, con los ofrecimientos hechos por sus Ayuntamientos, y llamamos especialmente la atención de este hecho, del cual nace una relación jurídica entre el Estado y los Municipios que tienen cumplidos sus compromisos, como son los exponentes.

Aprobado el proyecto, se dió principio al mismo con las instalaciones de las centrales de Inca y Sineu, bajo la dirección del competentísimo empleado de la Dirección General, expresamente mandado, D. Manuel Ladrón de Cegama, aportando ambos ayuntamientos las cantidades a que se habían comprometido, y también facilitaron sus respectivas brigadas municipales, para auxiliar dichos trabajos, pagando además, el acarreo y materiales para la recomposición de tejados y colocación de postes y montantes. Estos auxilios importaron al Ayuntamiento de Inca unas catorce mil pesetas y al de Sineu más de ocho mil.

Terminadas las instalaciones de ambas centrales y unidas con la Capital, fueron inauguradas el día cinco de Marzo de mil novecientos diez y seis, asistiendo, a más de las autoridades provinciales, una comisión de altos empleados de la Dirección de Correos y Telégrafos, compuesta de D. Eduardo Sancristobal, D. Felipe Hernan-

do y D. Antonio Nieto, quiénes llevaba la representación del Exmo. Sr. Director General para el acto de la inauguración.

Desde mil novecientos diez y seis, funcionaron las Centrales de Inca y Sineu, habiendo aumentado considerablemente sus abonados, hasta el extremo de que la de Inca resultó insuficiente y tuvo que adicionársele otro cuadro para completarla; y en mil novecientos veinte y uno, inopinadamente, se dió orden por la Dirección General para que cesara el régimen de excepción de estas Centrales, y se ordenó que se tuvieran que pagar las conferencias interurbanas arregladamente a la tarifa general. Levantó ello una general protesta interviniendo eficazmente todos los representantes en Cortes, y especialmente el celoso Jefe de Centro D. Antonio Alcover Maspons, quién trasladándose a esa Corte, hizo notar las condiciones especiales de la sección RED URBANA INSULAR DE MALLORCA el contrato establecido entre el Estado y los municipios, logrando como era lógico, justo y legal la suspensión de dicha orden continuando el funcionamiento normal y tal cual se había concedido a nuestra red.

Con estos antecedentes, no estrañará Exmo. Señor, que nos haya sorprendido grandemente el que, sin notificación de ningún género, ni como abonados ni como corporaciones contratantes, nos enteramos por particulares que vinieron a producir sus quejas, que las conferencias entre distintas poblaciones debían abonarse separadamente de la cuota trimestral que anticipadamente se tenía ya abonada. Ante tamaños perjuicios, no podíamos permanecer indiferentes sin menoscabo de los intereses de las corporaciones que representamos. Los Ayuntamientos de Inca y Sineu concertaron con el Estado la instalación de la red telefónica en condiciones especiales, abonando, aquéllos crecidas sumas, y la Dirección General olvidando este estado de derecho, como si no hubiera ningún vínculo jurídico establecido, suspende por sí un servicio estipulado, que los Ayuntamientos tiene pagado, y ni siquiera se les trata de compensar o resarcir los adelantes hechos.

Finalmente, Exmo. Señor, debemos observar que si los abonados tienen que pagar una cuota trimestral para comunicar con los de la población en que residen, y por otra parte, el importe de cada

conferencia que celebren con tos abonados de otras poblaciones, el servicio resulta tan costoso que aquéllos renunciarán al mismo; es evidente, que el servicio telefónico para los vecinos de Inca y para los de Sineu entre sí carece de utilidad, por ser reducido el perimetro de ambas poblaciones. Para ser eficaz dicho servicio, es preciso que los abonados puedan comunicar con la Capital y demás pueblos de la Isla, pagando solamente la cuota trimestral que venían pagando desde el mes de Marzo de mil novecientos diez y seis.

Por todo lo cual, Exmo. Señor, en nombre de las corporaciones que tenemos el honor de presidir, y seguros de la razón que nos asiste.

Suplicamos a V. E. se sirva revocar la orden de la Dirección General de Correos y Telégrafos de tener que abonar las conferencias interurbanas, declarando a la RED URBANA INSULAR DE MALLORCA exceptuada de dicha regla general, debiendo regirse por sus condiciones especiales de concesión, por haberse estipulado con las Corporaciones que presentaron sus auxilios al instalarse, y será justicia.— Inca 14 Marzo 1924 —Miguel Pujadas—Rafael Ferriol—Exmo. Sr. Presidente del Directorio Militar. Madrid.

Un home de geni en ses relacions amb els demés homes és semblant a una ànnera: ni pot volar alt ni caminar be.

Mossèn Joan Aguiló, Pvre.

Honram avui les nostres columnes amb la composició «El toc de l'Ave-Maria» d'aquest sant sacerdot i enlairat poeta que acaba de perdre Mallorca els mateixos dies que morí son gran amic Mossèn Ferragut. Mentres esperam parlar d'ell com toca a nostros ideals, honrem la seva memoria amb homenatge de veneració a l'escriptor que ha cultivat les lletres mallorquines i ha enriquit la nostra arqueologia en descobriments religiosos importantíssims, tot inspirat per la gloria de Deu i estimació a la nostra Roqueta.

EL TOC D'AVE MARIA

I

Tres angels del cel devallen
per tocar Ave-Maria.

Els tres la campana toquen
el matí, tarde i mig dia.

Porten un martell de plata
que Josep emprar solia
quant treballava amb Jesús
en Nazaret cada dia.

Dany, dany, toca la campana,
i el campanar lluny envia
les veus que exhala en son pit
amb agradosa harmonia
el bronzo sagrat que clama
als mortals: Ave-Maria

II

Un del tres, que s'anomena
de les nits dissipador,
més bell que l'estrella hermosa,
que l'aubada du en el front,
devalla frescant el dia
pera despertar el mon.

Dany, dany, toca la campana,
i el Sol comensa a fer via,
Ave-Maria!

Ab gran majestat i pompa
l'Angel del Llum ve també;
quant el Sol ja té trescada
amb sos briuosos cocers
la mitat de la carrera
que comensa en l'orient.

Dany, dany, toca la campana,
senya el rellotje migdia
Ave-Maria!

Portant la copa dels somnis
baixa l'Angel del descans,
quant la nit ab ses tenebres
les estrelles fa brillar;
repòs abundós derrama
sobre'l fatigat mortal,

Dany, dany, toca la campana,
que Deu nos dó un altre dia
Ave-Maria!

Jocs Florals de Mallorca

ORGANISATS PER

L'ASSOCIACIÓ PER LA CULTURA DE MALLORCA

CONVOCATORIA PER LOS DE L'ANY 1924

Als poetes i prosadors de Mallorca i de tots
els territoris a on la nostra llengua és parlada o
coneguda, salut!

Per complimentar l'honrós acord que la Junta
Central de la «Associació per la Cultura de Ma-
llorca» prengué, en compliment d'un dels fins
especials de sa fundació, el dia 10 de Setembre
prop passat, vos convidam a prende part en els
Jocs Florals d'enguany, els quals se regiran pel
següent:

Cartell

El tercer diumenge de Maig, qui s'escau al
al dia 18, se celebrarà la poètica festa a la ciutat
de Sóller, en la qual seràn adjudicats a les mi-
llors poesies que hi tirin, els PREMIS ORDINARIS
o sien l'*Englantina*, la *Viola* i la *Flor Natural*,
corresponent als tres mots que formen el lema:
Pàtria, Fe i Amor.

L'*Englantina d'or* s'adjudicarà a la millor poe-
sia d'esperit patriòtic o sobre fets històrics o tra-
dicionals, usatges o costums de la nostra terra.

La *Viola d'or i d'argent*, a la millor poesia
religiosa o moral.

La *Flor natural*, premi anomenat d'honor i de
cortesía, s'adjudicarà a la millor poesia sobre te-
ma que es deixa al bon gust i franc arbitre dels
autors. Segons la bella costum establerta, el qui
obtingui aquest premi deurà fer-ne present a la
dama de sa elecció, la qual, proclamada *Reina
de la Festa*, farà a mans dels que en sien gua-
nyadors els altres premis.

Premis Extraordinaris

Una Copa artística a la millor composició en
prosa, de caràcter literari.

250 pessetes a la millor obra escènica.

150 pessetes al millor conte per infants.

150 pessetes al millor treball, prosa o vers,
que canti les belleses o un fet històric de Sóller.

Además s'otorgaràn tots els Premis que sien
menester per recompensar degudament les com-
posicions del concurs que eu sien mereixedores,
com també els Accèsits i Mencions honorífiques
que judiquin ben merescuts

Totes les composicions han d'èsser rigurosament originals, inèdites i escrites en la nostra llengua.

Tot els treballs, amb lletra clara i llegidora, s'han de remetre el carrer del Bisbe Maura, 2 (Palma de Mallorca) i a nom del Secretari d'aquesta «Associació», abans del migdia del dia 5 de Maig d'enguany, juntament amb un plec clos que cotengui el nom de l'autor i dugui damunt escrits el títol i lema de la composició.

Per la donació dels premis no serà vàlid altre nom que el que es trobi en el plec clos a que fa referència el paràgraf anterior, al obrir-lo a l'acte de la festa.

Els premis que no sien retirats abans del dia 31 de Desembre vinent, s'entendrà que són renunciats pels seus guanyadors.

La «Associació per la Cultura de Mallorca» se reserva per un any l'exclusiva propietat de les obres premiades, entenent-se que la publicació total o parcial de qualsevulla d'elles abans de la celebració de festa, implica la renúncia al premi i als honors consegüents.

En el plaç més breu possible se nomenarà i se publicarà Jurat calificador.

Que el Senyor vos doni inspiració per cantar la *Pàtria*, la *Fè* i l'*Amor*, i al Jurat discreció en judicar i acert en premiar els més dignes.

Fou dictat el present cartell a la Ciutat de Mallorca, a 1.er de Març de 1924.

Elvir Sans i Rosselló, *President*.
Antoni Quintana i Garau, *Secretari*.

Cronica d'Inca

Diumenge passat per orde del senyor Batle es va fer una crida encaminada a fer respectar els arbres de la via pública, i encarregant la vigilància d'ells, a més de la guàrdia urbana, a tots els alumnes de les escoles públiques. An aquest fi el Batle ja havia cridat a una reunió els mestres, a on se tractà de l'inculcament que deu donar-se a les classes d'amor i respecte l'arbreda, que tant embelleix la ciutat i és un element de salut.

—Amb extraordinari solèmnitat s'han celebrades les coranthes del Patriarca Sant Josep. En les funcions principals la nostra esbelta Parroquia aparequé il·luminada com en les millors so-

lemnitats. A la missa major del dia del Sant l'orfeò "L'Harpa d'Inca,, cantà la missa de Santa Cecilia del Mestre italià Cicognani amb aquella interpretació magistral que nos té avesats. Cantà les glòries paerístiques el nostre zelos Coromé Hi assistí l'Ajuntament i gran concurs de gent com poques vegades se veu.

A la funció del vespre, encara aumentà més la gent, a moments es feia imposible l'entrada en el temple. Abans del sermó, darrer de la novena predicada, l'Harpa estrenà uns parenostres de gran efecte musical, compots en mallorquí pel nostre Mossèn Bernat Sales. Presidia al a procesó la nostra primera Autoritat civil amb tots els membres de l'Ajuntament. Se finalisà l'acte amb el cant del tedeum del immortal Tortell.

—An els tres camps de futbol que existeixen a Inca hi va haver partits entretenant la gent aficionada en aquest sport.

—En primer terme d'aquest número publicam la reclamació sobre l'exigència de Telefonía de fer pagar les conferències de poble a poble, que els batles de Inca i Sineu han adreçat al Directori, els quals, per son aclapiment, han visitat, acompanyats del senyor Siquier Secretari del Municipi, el Governador, el President de la Diputació, el Batle de Ciutat, i altres entitats oficials, en demanda de apoiament de ses respectives corporacions, i tots han promès intercedir davant el Directori per alcançar demanda tant justa.

Els periòdics, veim que també donen calor an aquesta reclamació per considerar-la justa, i sobre tot, el Delegat gubernatiu ha fet un informe favorable a la esmentada exposició, perque sia escoltada allà d'alt.

—Dijous, el bessó anava a 132'50 pessetes.

El Hogar del Porvenir

Delegación de Inca

Necesitando adquirir esta sociedad terrenos para la edificación de casas para sus socios se abre concurso hasta el 31 para presentar proposiciones verbales o por escrito al presidente de la Junta Asesora de esta población D. Lorenzo Marqués (a) Metzara. Plaza Oriente.